

Antwoord op een schriftelijke vraag van een gemeenteraadslid

SCHRIFTELIJKE VRAAG

Verzoek van:	Carla DEJONGHE
Datum:	04/03/2020
Gericht tot:	Helmut DEVOS

Onderwerp:

Schriftelijke vraag van mevr. Carla Dejonghe aan de heer Helmut De Vos, schepen bevoegd voor Nederlandstalige Aangelegenheden, betreffende de verontrustende inspectieverslagen van kinderdagverblijven Mooi-Bos en Stokkel.

Ik kon een aantal alarmerende inspectieverslagen inkijken met betrekking tot de Nederlandstalige gemeentelijke kinderdagverblijven Mooi-Bos en Stokkel. De verslagen van de Zorginspectie van Kind & Gezin kunnen door iedereen opgevraagd worden en ik had al verschillende verontrustende signalen opgevangen. Het opvallende verloop van de directeurs in Mooi-Bos toont duidelijk aan dat er iets schort aan de werking

Het inspectieverslag van 2017 van Mooi-bos haalde een aantal tekorten en aandachtspunten aan. Hier werd echter bijna niets aan gedaan, zoals bleek uit de nieuwe inspectie in 2018. De zorginspectie voerde tijdens het onaangekondigde bezoek een observatie uit op basis van het wetenschappelijke monitoringinstrument MeMoQ. Op het vlak van welbevinden, betrokkenheid, emotionele ondersteuning en omgeving, scoorde Mooi-Bos een nipt voldoende. Dit betekent geen goede kwaliteit en dat men aan de slag moet gaan om de dimensies te verbeteren. Zo zag de inspecteurs tijdens de observatie onder meer dat kinderen zich minder goed in hun vel voelden, dat de kinderbegeleider zelden mentaal aanwezig is bij de kinderen, dat het taalgebruik van de kinderbegeleider soms onzacht en bruusk is en dat de kinderen weinig geconcentreerd bezig waren en weinig interesse in elkaar hadden.

Voor de dimensie educatieve ondersteuning, kreeg Mooi-Bos zelfs een onvoldoende. Dit betekent dat de kinderbegeleiders kansen laten liggen om de ontwikkeling van kinderen te bevorderen. De begeleiders spelen niet in op taaluitingen van kinderen en bieden geen rijk en gevarieerd taalgebruik aan. De inspecteur merkte op dat de kinderbegeleider weinig sprak tegen de kinderen en weinig aandacht had voor de interesses, ideeën en initiatieven van de kinderen.

De Zorginspectie adviseerde daarom in 2018 de opstart van de handhaving. Dit betekent dat het kinderdagverblijf zich tegen een bepaalde datum in regel moet stellen. Anders heeft dit gevolgen voor het behoud van de vergunning en subsidies. Het inspectieverslag van 2019 van Mooi-Bos bracht nauwelijks verbetering waardoor de handhaving werd verdergezet. Uit dit verslag blijkt ook dat bij aankomst de deur wijd open stond, de ruimten tot de opvang konden vrij betreden worden zonder enig toezicht. Er was geen verantwoordelijke aangesteld en de tussenpersoon (tussen diensthoofd en kindbegeleiders) kon de inspectie niet in het NL te woord staan. Er werd vastgesteld dat in 2 leefgroepen Franstalige begeleiders (zonder kennis

van het NL) aanwezig waren die de begeleiding van de kinderen volledig in het Frans deden. Teamoverleg vond niet plaats, de registratie van kindbegeleiders en kinderen liet te wensen over, kindbegeleiders hadden geen weet van een risicoanalyse, er was nog steeds geen methode om het welbevinden van de kinderen na te gaan

De Zorginspectie bracht in 2019 eveneens een bezoek aan de andere Nederlandstalige gemeentecrèche Stokkel, waar de situatie ook verre van ideaal is. De kindjes zijn tijdelijk ondergebracht in containers op een eerste verdieping omwille van werken in de Franstalige sectie van het kinderdagverblijf. De ouders kunnen er enkel geraken via een ijzeren trap, waarbij ze zich niet veilig voelen, soms met een baby én een peuter in de armen. Tijdens het inspectiebezoek werden ook hier verschillende overtredingen van de regelgeving vastgesteld. Er was geen correcte registratie van de aanwezige kinderbegeleiders, er was enkele maanden geen verantwoordelijke die de opvang op organisatorisch en pedagogisch vlak moet aansturen, er werden geen inspanningen geleverd om de ouders te betrekken, er werden onvoldoende maatregelen genomen om een kwalitatief pedagogisch beleid te voeren, enzovoort. De inspectie vernam eveneens dat er geen enkele maatregel getroffen werd tijdens de hittegolf van de zomer van 2019 waarbij baby's werden neergelegd in een slaapruijnte van 38°C. Het inspectieverslag eindigt dan ook hier met het advies voor de opstart van de handhaving.

Na elk inspectiebezoek ontvangt het kinderdagverblijf het ontwerpverslag met de vaststellingen, waarna men 14 kalenderdagen heeft om te reageren. Daarna spreekt Kind en Gezin zich uit over mogelijke gevolgen van de inspectie. Het kinderdagverblijf moet dan een plan van aanpak met concrete verbeterplannen bezorgen aan de verantwoordelijke klantenbeheerder van Kind en Gezin. De inspectieverslagen worden ook steeds aan de organisator van de kinderopvang bezorgd, in dit geval de bevoegde schepen.

- 1) Wat is de stand van zaken inzake de handhaving van kinderdagverblijf Mooi-Bos? Werd Stokkel onder handhaving gezet? Werd er voor beide crèches al een plan van aanpak met concrete verbeterplannen bezorgd aan Kind en Gezin?
- 2) Welke acties heeft u voor beide kinderdagverblijven ondernomen na het opstarten van de (al dan niet) handhavingprocedure door Kind en Gezin?
- 3) Welke plannen liggen er nog op tafel opdat kinderdagverblijven Mooi-Bos en Stokkel in de toekomst wel op alle vlakken zal voldoen aan de regelgeving van Kind en Gezin en hoge pedagogische kwaliteit zal aanbieden? In welke mate zal hiervoor worden samengewerkt met Opgroeien in Brussel van de VGC en Kind en Gezin?
- 4) Op welke manier ondersteunt de gemeente de verantwoordelijke van de kinderdagverblijven in het uitoefenen van hun job?
- 5) Hoe zal er gewaakt worden over het hanteren van het Nederlands en degelijke taalondersteuning bij de kinderen?
- 6) Zonder een deftige registratie van de kinderen is het moeilijk om correcte facturen voor de ouders op te maken. Zijn hierover reeds klachten binnengekomen?
- 7) Wat is de huidige personeelssamenstelling in Mooi-Bos en Stokkel? Hoe evolueerde het aantal kinderbegeleiders, de pedagogische coaches en de verantwoordelijken de afgelopen jaren in beide kinderdagverblijven? Hoeveel personeelsleden zijn er momenteel afwezig wegens langdurige ziekte?

ANTWOORD

De schriftelijke vraag van 4 maart 2020 herneemt in grote mate de interpellatie van de gemeenteraad van juni 2019. Ik heb de gelegenheid gehad om op die interpellatie uitvoerig te antwoorden (en ben dus niet op de vlakte gebleven) tijdens die gemeenteraad. U heeft in een artikel in de Wolumag van september 2019 een wel heel eigenaardige interpretatie gegeven aan de uitleg die ik gegeven heb op de gemeenteraad van juni. Gelukkig heb ik de kans gehad om één en ander recht te zetten in de Wolumag van oktober 2019. Voor dat artikel heb ik alleen maar lovende reacties gekregen, geen enkele negatieve; de negatieve reacties die ik heb mogen ontvangen, betroffen allemaal uitsluitend uw artikel in de Wolumag van september 2019.

Ik ga dus niet meer in op alles wat al gezegd en geschreven is, en beperk me tot het geven van de stand van zaken en de verdere evoluties in dit dossier na de interpellatie van juni 2019, en het beantwoorden van de vragen, voor zover die al niet beantwoord waren.

1) Kinderdagverblijf Stokkel

Het kinderdagverblijf van Stokkel staat niet onder handhaving (zie mail van Kind & Gezin van 20 januari 2020). In die mail staat letterlijk .

“Het ingediende plan van aanpak, het uitvoerige gesprek van 23 oktober 2019 en de recente nieuwsbrief, toont aan dat jullie de nodige inspanningen leveren voor wegwerken van de tekorten en het realiseren van een kwalitatieve werking. Zodoende wordt de handhavingprocedure niet opgestart. Wij voegen alle documenten toe aan jullie dossier.”

Zoals al gezegd als antwoord op uw interpellatie, is er dus een plan van aanpak ingediend, en dat was dus kennelijk bevredigend voor Kind & Gezin.

Kinderdagverblijf Mooi-Bos .

Sinds uw interpellatie van juni 2019 is de stand van zaken als volgt : eind augustus 2019 mochten wij opnieuw een inspectieteam ontvangen in het kinderdagverblijf (naar aanleiding van een klacht die was ingediend, vermoedelijk door de oud-directeur van het kinderdagverblijf, die van mei 2018 tot mei 2019 directeur was in het kinderdagverblijf, en die de laatste maanden van zijn termijn een ontoelaatbaar gedrag heeft vertoont tov. Het diensthoofd kinderdagverblijven).

Eind januari 2020 (dus vijf maand later !) kregen wij vervolgens dan een brief van Kind & Gezin, waarin ons werd aangemaand om gevolg te geven aan de opmerkingen van het inspectieverslag van eind augustus 2019. Uiteraard hebben wij geen vijf maanden gewacht om tegemoet te komen aan de opmerkingen van het inspectieverslag van eind augustus 2019 (voornamelijk administratieve opmerkingen, geen enkele opmerking betrof het pedagogisch-educatief functioneren van het kinderdagverblijf), en hebben wij die onmiddellijk weggewerkt, lang voordat de aanmaning van Kind en Gezin ons eind januari 2020 bereikte. Wij hebben dat ook zo laten weten aan Kind & Gezin. In de aanmaning stond trouwens ook dat wij de ouders van het kinderdagverblijf op de hoogte moesten brengen van de aanmaning, en dat hebben wij dan uiteraard ook gedaan – zie brief aan de valven van het kinderdagverblijf. Met de aanmaning, zo is ons vanuit Kind & Gezin bevestigd, is effectief de eerste stap gezet in de procedure tot handhaving. Samen met de nieuwe verantwoordelijke van het kinderdagverblijf, is het diensthoofd kinderdagverblijven begin maart dan naar Kind & Gezin geweest om alle administratieve documenten die al in orde zijn te tonen en om onze verdere stappen toe te lichten. De VGC is ook ter plaatste gekomen om de sfeer te kunnen evalueren en raadgevingen te geven. Hun reactie was heel positief.

We verwachten ons nu aan een nieuwe bezoek van de zorginspectie in de komende maanden, en zullen bij die gelegenheid kunnen aantonen dat alles in orde is.

- 2) In beide kinderdagverblijven zijn alle administratieve documenten in orde gebracht (aanwezigheidslijst van de kinderen en van het personeel, crisisprocedure,). Verschillende vergaderingen werden georganiseerd om alle documenten aan de personeelsleden uit te leggen. In Stokkel werd een pedagogische studiedag georganiseerd rond MeMoQ met de participatie van de VGC, en de nieuwe pedagogische coach die nu goed twee maanden in dienst is, gaat het ook implementeren in Mooi-Bos
Beide kinderdagverblijven zijn ook bezig met een update van het kwaliteitshandboek
- 3) Zie alle voorgaande toelichting. Er is een nieuwe pedagogische coach, de beide kinderdagverblijven hebben opnieuw een performante, efficiënte en vooral, zeer gemotiveerde, directie. De pedagogische studiedag over MeMoQ in Stokkel zal ook nog gepland worden voor Mooi-Bos. Elke dag moet er een activiteit gepland worden in de kinderdagverblijven door de kinderverzorgsters en deze moet gemeld worden aan de ouders via het infobord
Er is veel telefonisch, en ook fysiek contact met de VGC, in hun kantoren of in de kinderdagverblijven
De samenwerking met de VGC verloopt dan ook heel goed.
- 4) Zoals u ook eerder al uitvoerig is gezegd geweest, is er elk maand een vergadering met de directies van de kinderdagverblijven, de schepen en de verantwoordelijke van de dienst kinderdagverblijven, in tegenstelling tot de periode dat u schepen was toen de directies van de kinderdagverblijven helemaal aan hun lot werden overgelaten en er helemaal geen maandelijks overlegmomenten waren met de bevoegde schepen, want dat vond u klaarblijkelijk niet nodig destijds.
De verantwoordelijke van de dienst kinderdagverblijven gaat ook regelmatig ter plaatste. Er is bijna dagelijks telefonische contact. De directrices weten ook dat ze de bevoegde schepen steeds kunnen contacteren
- 5) As er al een probleem zou zijn (*quod non*) aangaande het hanteren van het Nederlands en degelijke taalondersteuning bij de kinderen in de kinderdagverblijven, dan zou dat enkel voor Mooi-Bos het geval kunnen zijn, maar dat is niet zo. Elke kinderverzorgster spreekt er Nederlands met de kinderen. Behalve één kinderverzorgster (die een vervangingscontract heeft, en dus weldra weer uit de crèche zal verdwijnen) en een andere kinderverzorgster die van thuis uit Franstalig is, en die we hebben moeten aanwerven omdat we geen Nederlandstalige kinderbegeleidster vonden (want als we dat niet hadden gedaan, dan zou er nu een personeelstekort zijn, en dat zou ook niet goed geweest zijn), spreekt iedereen Nederlands in Mooi-Bos. Die Franstalige kinderverzorgster in kwestie spreekt trouwens effectief Nederlands met de kinderen (ze heeft de kleinsten onder zich) : woordjes als “bal”, en “pop”, en “blokje”, en “eten”, en dergelijke, zijn immers niet moeilijk. Van haar wordt niet verwacht dat ze academische discussies kan voeren in het Nederlands. Deze kinderverzorgster ligt trouwens zeer goed bij het team, ze is een soort tweede directrice op de werkvloer, en neemt ook mee een coachende rol op zich voor de andere jongere kinderverzorgsters. Ook de ouders, en niet in het minst de Nederlandstalige ouders, hebben mij al heel wat complimenten gegeven over deze kinderverzorgster, en mij op het hart gedrukt om haar zeker in dienst te houden.
Dat kinderen onder elkaar Frans praten, kan natuurlijk voorkomen ; op een paar na, zijn het immers allemaal Franstalige kinderen in het kinderdagverblijf, zoals u weet.
Er wordt trouwens speciale aandacht gegeven om de taal te stimuleren bij de kinderen De kinderdagverblijven hebben daarover tips gekregen van de VGC en die worden in beide kinderdagverblijven nagevolgd.

- 6) Er zijn helemaal geen klachten binnengekomen over de registratie van de kinderen. Er zijn geen fouten bij de facturatie ; er worden correcte facturen voor de ouders opgemaakt.
- 7) Zie de tabel met het verloop van de verantwoordelijken van het kinderdagverblijf van Mooi-Bos. Ook dit had ik u al uitgebreid toegelicht op de gemeenteraad van juni 2019.
Wat betreft het personeel, zijn er 2 kinderverzorgsters zwanger, 2 langdurig zieken die bij Cohesio geweest zijn in het kader van een re-integratie project die wegens een fysiek probleem ongeschikt verklaard zijn om in een kinderdagverblijf te werken. Die mensen zijn momenteel allemaal vervangen. Er zijn 2 personen die op pensioen gaan binnen enkele maanden en voor die mensen zijn we op zoek naar nieuwe personeelsleden. Voor de rest zijn beide kinderdagverblijven in aantal, de mensen zijn aan het werken.

Bij deze lijkt mij dat ik hiermee een omstandig en bijzonder transparant antwoord (ik denk zelfs te mogen zeggen dat ik, in een geest van actieve openbaarheid van bestuur (ik ben jurist van opleiding), zelfs meer informatie gegeven heb dan dat u zelf gevraagd heeft) gegeven heb op al uw nog uitstaande vragen. Zo kunt u alvast niet meer beweren dat ik op de vlakte ben gebleven.

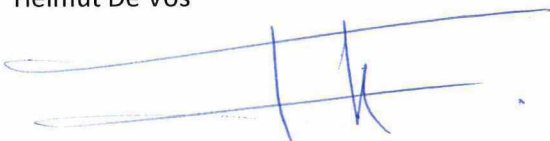
Nog dit : politieke spelletjes (proberen te) spelen op de rug van goedmenende, gemotiveerde kinderverzorgsters, *dito* directrices van de 2 gemeentelijke kinderdagverblijven, en niet in het minst het diensthoofd kinderdagverblijven, is - hoe zal ik het zacht verwoorden - niet netjes ... U moet zich inbeelden hoe dit alles is aangekomen en nog steeds aankomt bij die mensen. Als u straks weer schepen bent, zal u wel weer met die mensen moeten samenwerken.

Gedaan in Sint-Pieters-Woluwe, op

donderdag 2 april 2020

De afgevaardigde schepen,

Helmut De Vos

Handtekening

NB: ondertekend antwoord in te dienen bij het secretariaat, dat het antwoord doorstuurt naar de gemeenteraadslid.